

CYFRAITH AILGYLCHU YN Y GWEITHLE YNG NGHYMRU - Sector Adeiladu a Dymchwel

busnesoailgylchu.wrapcymru.org.uk

businessofrecycling.wrapcymru.org.uk

Gweithredu ar
Hinsawdd Cymru

Climate
Action Wales

Y BUSNES O
AILGYLCHU
THE BUSINESS
OF RECYCLING

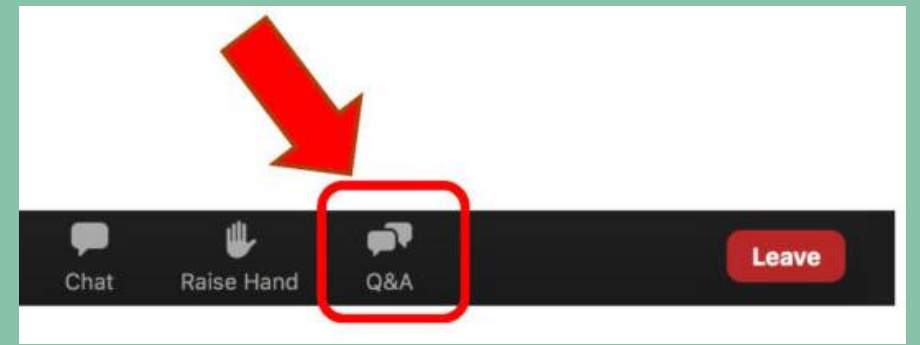

Cymru yn ailgylchu
Wales recycles

Cynnwys

- Cyflwyniad
- Yr hyn mae'r gyfraith yn ei gwmpasu
- Y gefnogaeth sydd ar gael
- Sut i gydymffurfio
- Cwestiynau

Trefniadau ymarferol y gweminar

- Gofynnwch gwestiynau â chroeso – defnyddiwch y botwm Q&A
- Byddwn yn ateb cwestiynau ar y diwedd
- Os bydd unrhyw gwestiynau nad ydym yn eu cyrraedd, fe wnawn ni anfon atebion ar ôl y gweminar
- Byddwn yn rhannu recordiad o’r gweminar
- Bydd copi o’r sleidiau ar gael (yn Gymraeg a Saesneg)

Ynglŷn â WRAP

- Corff anllywodraethol gweithredu amgylcheddol byd-eang yw WRAP, sy'n trawsnewid ein systemau nwyddau a bwyd i greu Ffordd Gylchol o Fyw.
- Yn ymarferol, yr hyn y mae hynny'n ei olygu yng Nghymru yw ein bod yn gweithio gyda dinasyddion, cynghorau Cymru, Llywodraeth Cymru a busnesau i helpu i newid sut rydym yn defnyddio adnoddau.
- Mae hyn yn cynnwys gweithio gyda Llywodraeth Cymru i gefnogi'r Gyfraith Ailgylchu yn y Gweithle newydd.

Y Gyfraith Newydd – 6ed Ebrill 2024*

- Mae angen i bob gweithle fel busnesau, y sector cyhoeddus ac elusennau **wahanu eu deunyddiau ailgylchadwy** yn yr un ffordd ag y mae'r rhan fwyaf o gartrefi yn ei wneud.
- Mae'n **gwahardd gwaredu unrhyw wastraff bwyd i garthffosydd** o safleoedd annomestig.
- Mae'n **gwahardd ffrydiau gwastraff ailgylchadwy** penodol ar wahân rhag mynd i **weithfeydd llosgi a safleoedd tirlenwi**.

Mae'n berthnasol i bob casglwr a phrosesydd gwastraff ac ailgylchu sy'n rheoli gwastraff tebyg i gartrefi o weithleoedd.

*Mae gan ysbytai (GIG a phreifat) ddwy flynedd ychwanegol i gydymffurfio â'r gofynion gwahanu. Mae'r gwaharddiad ar wastraff bwyd i garthffosydd yn berthnasol o 6 Ebrill 2024.

Pam?

- Mae Cymru eisoes yn dda iawn am ailgylchu o gartrefi, ar hyn o bryd y 1af ymhlith gwledydd y Deyrnas Unedig am ailgylchu o gartrefi – 66%.
- **2il genedl orau'r byd am ailgylchu o gartrefi.**
- Y nod yw sicrhau cyfraddau ailgylchu uchel ar draws pob sector, nid o gartrefi yn unig.
- Gellid ailgylchu dros 70% o ddeunyddiau yn y ffrwd gwastraff masnachol.

Pam?

Mae ailgylchu'n lleihau allyriadau carbon

- Mae 45% o allyriadau carbon o ganlyniad i'r cynhyrchion rydym yn eu prynu
- Daw 90% o golledion bioamrywiaeth a straen dŵr o echdynnu adnoddau

Mae cynyddu ailgylchu hefyd yn:

- cynyddu swm ac ansawdd y deunyddiau ailgylch y gellir wedyn eu defnyddio gan weithgynhyrchwyr yng Nghymru a lleihau'r deunyddiau crai a ddefnyddir;
- cefnogi gweithleoedd i leihau gwastraff ac o bosibl arbed arian;
- helpu'r economi greu Cymru wyrddach.

Pam?

Bydd hyn yn galluogi system ailgylchu gyson ble bynnag y mae unrhyw un yn gweithio, yn gorffwys neu'n chwarae.

Pwy?

- eiddo amaethyddol;
- bariau a thafarndai;
- llety gwely a brecwast, gwestai;
- gorsafoedd bysiau; gorsafoedd rheilffordd; porthladdoedd; meysydd awyr; meysydd hofrenyddion;
- meysydd gwersylla a pharciau carafanau (ond nid carafanau unigol);
- cartrefi gofal, cartrefi gofal preswyl a chartrefi nyrsio;
- sinemâu;
- canolfannau cymunedol a neuaddau pentref;
- **safleoedd adeiladu;**
- sefydliadau addysg fel prifysgolion, colegau ac ysgolion;
- safleoedd adloniant a chwaraeon, yn cynnwys canolfannau hamdden;
- ffatrioedd;
- setiau cynhyrchu ffilmiau a theledu;
- modurdai atgyweirio a thrin cerbydau;
- canolfannau garddio;
- adeiladau treftadaeth;
- parciau gwyliau a chyrchfannau ymwelwyr;
- ysbytai;
- llyfrgelloedd ac amgueddfeydd;
- swyddfeydd;
- marchnadoedd awyr agored;
- fferyllfeydd, meddygfeydd, deintyddfeydd, optometryddion, optegwyr, podiatryddion a chyfleusterau gofal sylfaenol eraill;
- manau addoli;
- carchardai;
- bwytai a chaffis;
- gorsafoedd gwasanaethau a gorsafoedd petrol;
- siopau a chanolfannau siopa;
- meysydd sioeau;
- caeau a stadia chwaraeon;
- tecawês a gwerthwyr bwydydd symudol;
- theatrau a lleoliadau'r celfyddydau;
- lleoliadau digwyddiadau dros dro fel gwyliau a sioeau, yn cynnwys digwyddiadau awyr agored;
- warysau; a
- gweithdai.

Os mai presenoldeb ar-lein sydd gennych yn bennaf, bydd angen i chi gydymffurfio â'r newidiadau ar unrhyw eiddo a ddefnyddiwch.

Mae tair rhan i'r gyfraith:

1. Y gofynion i wahanu
2. Gwaharddiadau llosgi a thirlenwi
3. Gwaharddiad ar waredu gwastraff bwyd i garthffosydd

1. Y gofynion i wahanu

Mae angen casglu'r deunyddiau canlynol ar wahân:

- **Papur a cherdyn**
- **Gwydr**
- **Metel, plastig, a chartonau** (a deunyddiau pacio eraill tebyg, er enghraifft cwpanau coffi)
- **Bwyd, yn cynnwys bwyd hylifol** – dim ond ar gyfer safleoedd sy'n cynhyrchu mwy na 5kg o wastraff bwyd yr wythnos
- **Cyfarpar trydanol ac electronig gwastraff bach heb ei werthu (sWEEE)**
- **Tecstilau heb eu gwerthu**

Deunyddiau i'w cadw ar wahân pan gânt eu cyflwyno i'r casglwr gwastraff
Deunyddiau ailgylchadwy a gesglir ar wahân i'w cadw ar wahân ac nid i'w
cymysgu

Gwastraff sy'n debyg i wastraff o'r cartref

- Dim ond i ddeunyddiau gwastraff fel y rhai a geir mewn cartrefi y mae'r gyfraith yn berthnasol
  - **Papur a chardbord**
  - **Gwydr**
  - **Metel, plastig, a chartonau** (a deunyddiau pacio eraill tebyg, er enghraifft cwpanau coffi)
  - **Bwyd** – *dim ond ar gyfer safleoedd sy'n cynhyrchu mwy na 5kg o wastraff bwyd yr wythnos*

Nid yw'n cynnwys:

- Gwastraff adeiladwaith
- Gwastraff diwydiannol
- Gwastraff amaethyddol

Ac eithrio deunyddiau gwastraff a ailgylchir yn gyffredin fel y rhai a geir mewn cartrefi.

			Ydy	Nac ydy
	cardbord a phapur cardboard & paper		Papur newydd Papur swyddfa Amlenni Bocsys cardbord	Amlenni trwchus Eitemau wedi'u halogi â bwyd Sticeri Papur cwyr, silicon a gwrthsaim Tyweli papur
	poteli a jariau gwydr glass bottles & jars		Poteli a jariau gwydr	Gwydrau yfed Pyrex Bylbiau golau Cwareli gwydr Drychau
	metelau, plastigion a chartonau metals, plastics & cartons		Caniau diod Poteli plastig Cwpanau coffi papur Ffoil	Tuniau paent Poteli nwy Metel sgrap Plastigion caled anystwyth Bagiau swmp a ffilm
	gwastraff bwyd food waste		Holl fwyd a gwastraff bwyd o baratoi	Diod Unrhyw fwyd nad yw'n cael ei gynhyrchu yn y cartref

2. Gwaharddiadau ar losgi a thirlenwi

Llosgi

(deunyddiau a gesglir ar wahân)

- Papur a cherdyn
- Metelau
- Plastig
- Gwydr
- Cartonau
- Bwyd
- Holl sWEEE
- Tecstilau heb eu gwerthu

Tirlenwi

(deunyddiau a gesglir ar wahân)

- Papur a cherdyn
- Metelau
- Plastig
- Gwydr
- Cartonau
- Bwyd
- Holl sWEEE (yn cynnwys heb ei werthu)
- Holl decstilau (yn cynnwys heb eu gwerthu)

Gwaharddiad ar anfon holl wastraff pren o eiddo annomestig a domestig i safleoedd tirlenwi

3. Gwaharddiad ar waredu gwastraff bwyd i garthffosydd

- Gwaharddiad ar waredu holl wastraff bwyd i garthffosydd gan gynnwys trwy beiriannau cnoi, peiriannau dad-ddyfrhau neu driniaeth ensymau.
- Bydd hyn yn dargyfeirio bwyd gwastraff rhag cael ei waredu i Dreulio Anaerobig ac yn cynhyrchu ynni adnewyddadwy.
- Gwastraff bwyd i'w gasglu ar wahân yn y ffynhonnell o bob gweithle sy'n cynhyrchu 5kg neu fwy yr wythnos.

Gwastraff Adeiladu a Dymchwel

Ffrydiau gwastraff Adeiladu a Dymchwel

- Yn 2019, amcangyfrifwyd bod y sectorau Adeiladu a Dymchwel yng Nghymru wedi cynhyrchu 3.43 miliwn tonnell (Mt) o wastraff.
- Roedd mwyafrif y gwastraff a achoswyd gan y sector Adeiladu a Dymchwel yn cynnwys:
  - Gwastraff cymysg (gan gynnwys agregau cymysg) - **45%**
  - *Deunydd pacio*
  - *Pren*
  - *Plastig*
  - *Gwastraff anadweithiol*
- Pridd - **38%**
- Agregau - **7%**
- Gwastraff anfetelaidd - **3%**

Ffrydiau gwastraff Adeiladu a Dymchwel

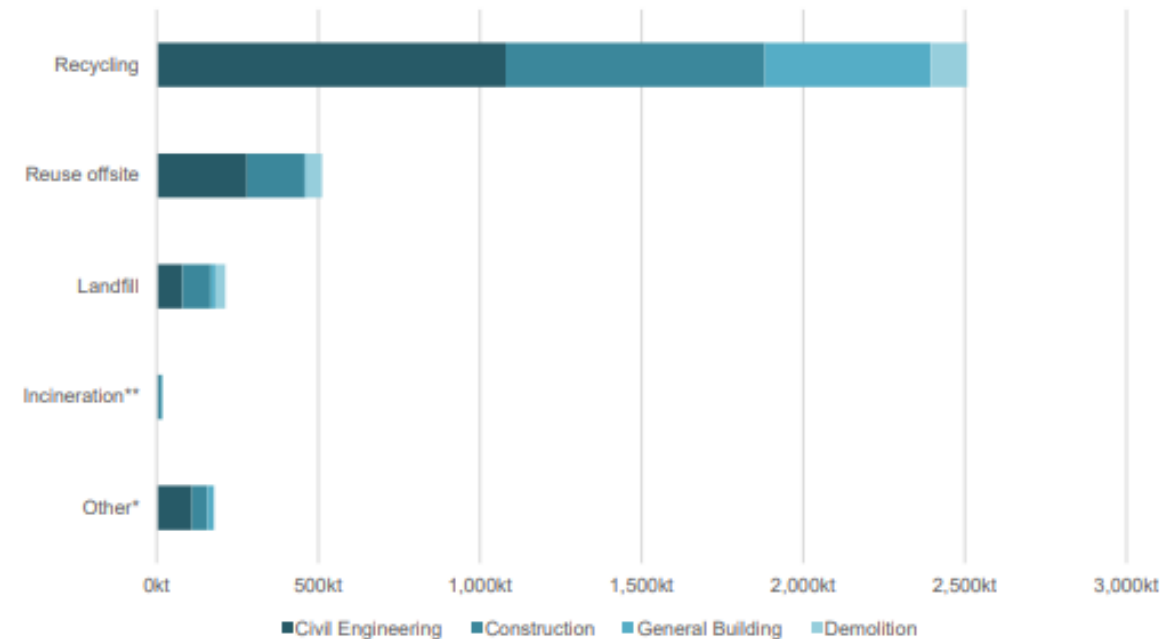
Table 2. Summary of the Recycling rate, Wales 2019

Materials included in Metric	Use of metric	Recycling rate
C&D Waste excl. Hazardous waste and Soil & stones	Measurement against Welsh government targets	93%
All C&D Waste	Measurement of overall sector performance	90%

The Recycling rate is comprised of Preparation for Reuse, Recycling, Composting and Backfilling. C&D Waste excl. Hazardous waste and Soil & Stones excludes Soil & stones with EWC code 17 05 04.

Mae'r diwydiant Adeiladu a Dymchwel yn ailgylchu 90% o'i wastraff!

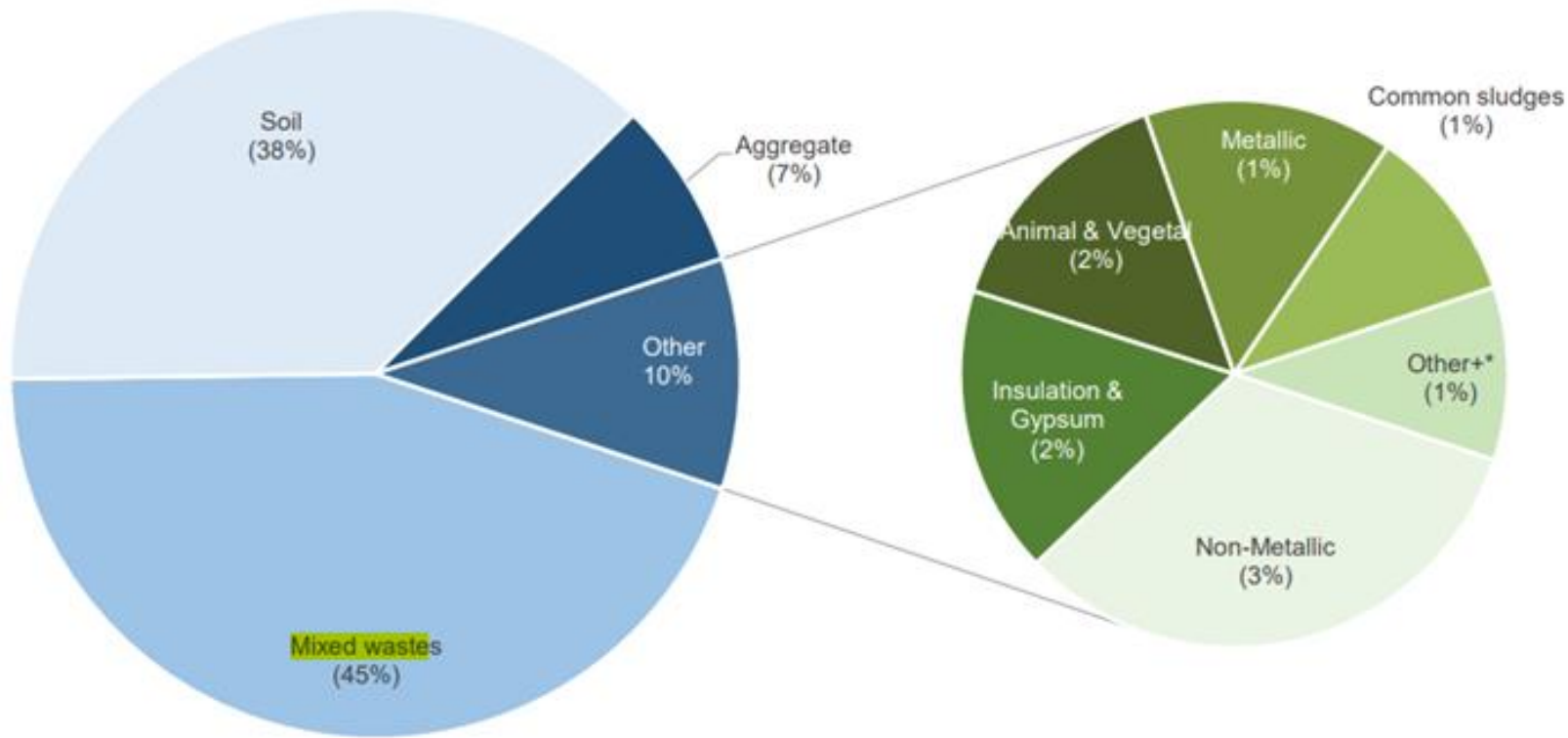
Figure 2: Total Construction and Demolition waste by Management Method, Wales 2019

*Other includes waste managed via Treatment, Backfilling, Composting, Other Recovery, Transfer Station and when management method was 'Don't Know'.

**Incineration includes both With and Without Energy Recovery.

Figure 12: Construction and Demolition waste by material stream, Wales 2019

*Other+ includes Chemical wastes, Discarded Equipment and Other Mineral wastes.

Mixed waste was the most significant material stream in 2019, with an estimated 1.5 Mt generated across the sector, equivalent to 45% of total C&D waste, followed by Soil at 1.3 Mt (38%).

Y gefnogaeth sydd ar gael

Llywodraeth Cymru

- [Ailgylchu yn y gweithle | LLYW.CYMRU](https://www.llyw.cymru)
- Gwefan Llywodraeth Cymru, yn cynnwys dolen i'r Cod Ymarfer
- Canllawiau cyffredinol ar y newidiadau
- Mae yna ymgyrch cenedlaethol yn y cyfryngau yn hyrwyddo'r gyfraith newydd

Mae ailgylchu yn y gweithle wedi newid

Mae'n gyfraith i bob busnes, elusen a sefydliad sector cyhoeddus i sortio eu gwastraff er mwyn ei ailgylchu.

Mae'n berthnasol i'r holl gasglwyr a phroseswyr gwastraff a deunydd ailgylchu sy'n rheoli gwastraff gweithleoedd sy'n debyg i wastraff cartrefi.

Cyflwynodd Llywodraeth Cymru y gyfraith hon i wella ansawdd y ffordd rydym yn casglu a gwahanu gwastraff a chynyddu'r gwaith hwn.

Pa wastraff sydd angen ei wahanu

Mae angen gwahanu'r deunyddiau canlynol i'w casglu ar wahân:

- Bwyd
- Papur a cherdyn
- Gwydr
- Metelau, plastig a chartonau
- Tecstilau sydd heb eu gwerthu
- Cyfarpar trydanol ac electronig gwastraff bach sydd heb eu gwerthu (SWEENE)

Mae hefyd gwaharddiad ar:

- Anfon unrhyw wastraff bwyd (o ba faint bynnag) i garthffosydd
- Gwastraff a gesglir ar wahân sy'n mynd i beiriannau llosgi a safleoedd tirlenwi
- Pob gwastraff pren sy'n mynd i safleoedd tirlenwi

I bwy mae'r gyfraith yn berthnasol

www.llyw.cymru/ailgylchu-yn-y-gweithle

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

LIC23-51

Gweithredu ar
Hinsawdd Cymru
Climate
Action Wales

Casglu Deunyddiau Gwastraff ar wahân ar gyfer Ailgylchu

Cod Ymarfer Cymru

Cymru yn ailgylchu
Wales recycles

OCL © Hawlfraint y Goron 2024, Llywodraeth Cymru,
WG48254, ISBN Digidol 978-1-83577-504-2
Rydym yn croesawu gobeithoedd a galwadau ffôn yn Gymraeg

Casglu Deunyddiau Gwastraff ar wahân i Ailgylchu: Cod
Ymarfer Cymru | LLYW.CYMRU

Cymorth WRAP Cymru: Gwefan Y Busnes o Ailgylchu

busnesoailgylchu.wrapcymru.org.uk

businessofrecycling.wrapcymru.org.uk

The screenshot shows the homepage of the WRAP Wales website. At the top, there is a navigation bar with 'Gwlad:' (Country) and options for 'England', 'Wales', and 'N.Ireland'. The main header features the WRAP logo and the text 'Y BUSNES O AILGYLCHU' and 'THE BUSINESS OF RECYCLING'. Below this, a large banner reads 'AILGYLCHU YN Y GWEITHLE MAE'N BRYD I NI SORTIO HYN.' (Recycling in the workplace is what we are sorting now). The banner includes icons for 'Food', 'Plastic, Carton and Metal', and 'Paper and Cardboard'. A 'Canllaw ailgylchu' (Recycling guide) and 'Adnoddau' (Resources) link is visible. Below the banner, a section titled 'Adnodd dan sylw' (Key resource) features a document icon and the text: 'Gweminarau i ddod: Cofleidiwch y newidiadau deddfwriaethol sydd ar y gorwel yng Nghymru' (Upcoming webinars: Note the legislative changes that are on the horizon in Wales). A 'Gweld mwy' (View more) button is present. At the bottom, a section titled 'Bydd y Rheoliadau Ailgylchu yn y Gweithle newydd yn ei gwneud yn ofynnol i weithleoedd yng Nghymru wella'r ffordd y maent yn ailgylchu.' (The new Recycling Regulations in the workplace will make it necessary for workplaces in Wales to improve the way they recycle.) includes a 'Beth sy'n newid a pham' (What's changing and why) sub-section and a 'Mae'r cyfraith newydd yn ei gwneud yn ofynnol i holl weithleoedd, yn cynnwys busnesau, cyrff' (The new law requires all workplaces, including businesses, public bodies and the third sector, to separate these recyclable materials from their general waste.) sub-section. An image of various recyclable materials is shown at the bottom right.

The screenshot shows the homepage of the WRAP Wales website in English. At the top, there is a navigation bar with 'Country:' and options for 'England', 'Wales', and 'N.Ireland'. The main header features the WRAP logo and the text 'Y BUSNES O AILGYLCHU' and 'THE BUSINESS OF RECYCLING'. Below this, a large banner reads 'WORKPLACE RECYCLING LET'S GET IT SORTED.' The banner includes icons for 'Food', 'Plastic, Carton and Metal', and 'Paper and Cardboard'. A 'Recycling Guide' and 'Resources' link is visible. Below the banner, a section titled 'Featured resource' features a document icon and the text: 'Webinars: Embrace the legislative changes in Wales'. A 'View' button is present. At the bottom, a section titled 'The new Workplace Recycling Regulations require workplaces in Wales to improve the way they recycle.' includes a 'What's changing and why' sub-section and a 'The new law requires all workplaces, including businesses, public bodies and the third sector, to separate these recyclable materials from their general waste.' sub-section. An image of various recyclable materials is shown at the bottom right.

Cymorth WRAP Cymru

Canllawiau a chymorth penodol ar gyfer sectorau ar sut i gydymffurfio â'r rheoliadau ar gyfer y sectorau canlynol:

- Lletygarwch a gwasanaethau bwyd
- Manwerthu
- Busnesau bach a chanolig (SME)
- Lleoliadau addysg a phrifysgolion
- Lleoliadau preswyl
  - Canllawiau penodol ar gyfer cartrefi gofal preswyl
- Digwyddiadau awyr agored (gwyliau, er enghraifft)
- Cyfleusterau adloniant a hamdden
  - Canllawiau ac adnoddau cyfathrebu penodol ar gyfer parciau carafanau, meysydd gwersylla a Pharciau Gwyliau

Cymorth WRAP Cymru

Adnoddau cyfathrebu:

- Posteri – A4, A5
- Potensial ar gyfer posteri sector-benodol
- Sticeri biniau
- Eiconau ffrydiau deunyddiau – yn cynnwys ffrwd newydd
- Canllaw defnyddiwr ar sut i wneud y defnydd gorau o'r adnoddau
- Tabled PowerPoint i'w ddefnyddio mewn sesiynau briffio staff
- Canllawiau ar faint o finiau sydd eu hangen arnoch

Anfonwch ebost gydag unrhyw gwestiynau neu awgrymiadau:

WalesRecycles@wrap.org.uk

CymruYnAilgylchu@wrap.org.uk

plastig, cartonau a
metel
plastic, cartons &
metal

**Sut i weithredu ar
y gofynion**

Adolygiad gwastraff

Deall eich gwastraff ac ailgylchu

Bydd adolygiad gwastraff yn nodi pa wastraff a gynhrychir, pa symiau ohono, a pha ailgylchu sydd eisoes yn digwydd.

Mae'r ardaloedd sy'n cynhyrchu gwastraff yn cynnwys:

- **Ceginau, caffis ar y safle, a stondinau bwyd:**
  - **Mannau paratoi bwyd** – bwyd (bwyd wedi difetha a gwastraff paratoi), deunydd pacio fel metel, gwydr, cardbord, ffilmiau plastig a deunydd lapio
  - **Ardaloedd bwyta bwyd** – bwyd (gwastraff plât), gwastraff deunydd pacio fel caniau diod, poteli plastig a gwydr, cartonau diodydd, cardbord, a phapur
- **Ystafell staff/ystafell fwyta/swyddfa** – papur, bwyd, a deunyddiau pacio
- **Safleoedd** - pecynnu o eitemau a gludir i'r safle, deunydd pacio a ddygwyd i'r safle gan staff

Atal gwastraff

Bydd atal faint o wastraff yr ydych yn ei gynhyrchu yn helpu i arbed arian

- Prynwch nwyddau wedi'u hailgylchu, neu rai y gellir eu hail-lenwi neu eu hailddefnyddio pan bynnag fo'n bosibl
- Darparwch ffynhonnau dŵr i staff eu defnyddio ac osgoi dewisiadau tafladwy untro
- Gofynnwch i'ch cyflenwyr ddefnyddio deunyddiau pacio cludo dychweladwy y maent yn ei gasglu gennych y tro nesaf y byddant yn danfon nwyddau i chi
- Ystyriwch ffyrdd o fynd yn ddi-bapur
- Ceisiwch osgoi gor-archebu cyflenwadau

Casgliadau ar wahân

Sefydlu cynllun ailgylchu sy'n cydymffurfio

Bydd y cyfrifoldeb i gydymffurfio'n disgyn ar ysgwyddau perchennog y busnes

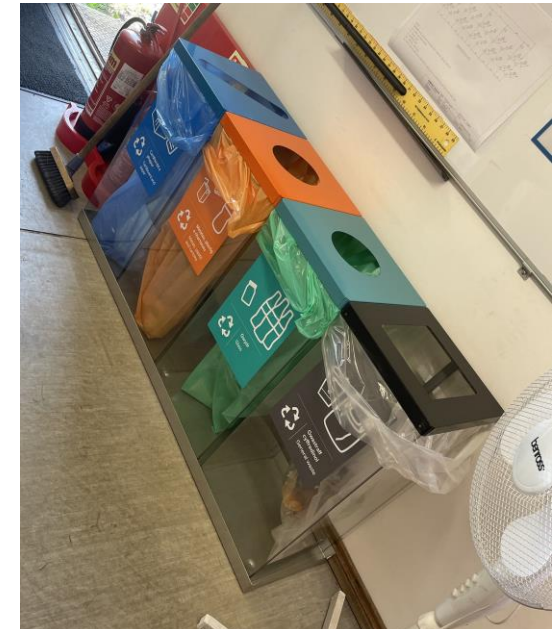
Ystyriwch y canlynol:

- A fydd cael casgliadau ailgylchu ar ddiwrnodau penodol o'r wythnos yn helpu i leihau gwastraff rhag cronni
- Efallai mai ychydig yn aml fydd yn gweithio'n well i chi
- Os nad oes gennych lawer o le ar gyfer cynwysyddion allanol, a allech chi rannu biniau gyda busnesau eraill i helpu i leihau costau a'r lle sydd ei angen?
- Siaradwch â'ch casglwr gwastraff presennol am eich anghenion ailgylchu newydd
- Sicrhewch ddyfynbrisiau gan amrywiaeth o gasglwyr i gael y pris gorau a'r gwasanaeth mwyaf addas i chi

Biniau

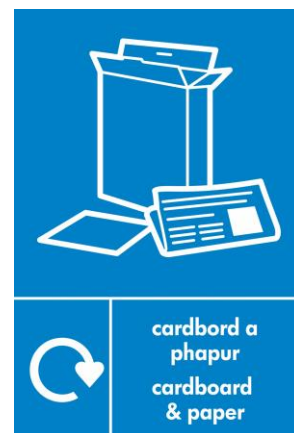
Bydd angen i'r biniau mewnol:

- Fod yn ddiogel ac yn hygyrch i bobl, gan gynnwys defnyddwyr ag anableddau, a'ch casglwr gwastraff;
- Peidio ag achosi rhwystrau, creu perygl tân na rhwystro llwybrau dianc;
- Darparu digon o gapasiti;
- Bod yn agos at ble mae'r gwastraff a'r ailgylchu yn cael ei gynhyrchu;
- Bod yn daclus, yn lân, ac yn rhydd o annibendod neu wastraff rhydd; a
- Bod yn ddiogel a pheidio â gadael i wastraff neu ailgylchu ddianc.

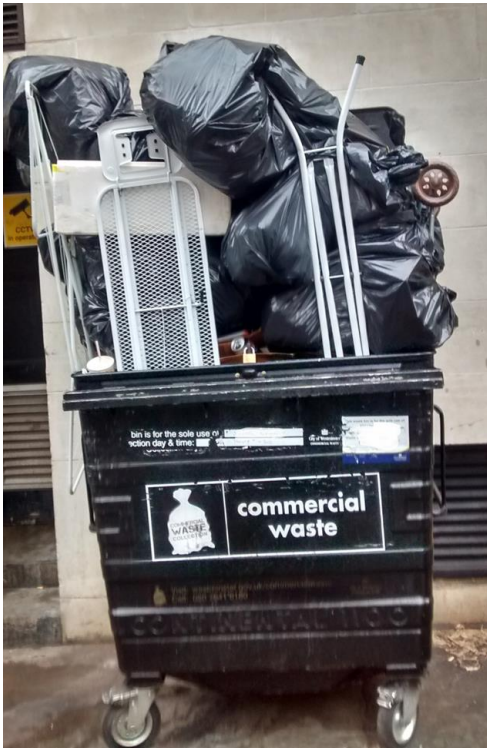
Biniau

- Labelwch bob bin yn glir i osgoi dryswch a'u gwneud yn haws i bawb eu defnyddio.
- Gwnewch hi'n haws i staff a chwsmeriaid ailgylchu na rhoi pethau yn y bin gwastraff cyffredinol, **trwy osod bin gwastraff cyffredinol wrth ymyl y biniau ailgylchu**
- Gwahanwch ddeunyddiau i'w hailgylchu **cyn gynted ag y maent wedi cael eu defnyddio**, yn hytrach na cheisio eu gwahanu yn ddiweddarach.
- Rhaid cyflwyno'r deunyddiau ailgylchadwy i'w casglu **ar wahân i'w gilydd**.

Iechyd a Diogelwch

- Gwnewch yn siŵr bod eich storfa wastraff, a sut rydych chi'n ei symud, yn lleihau'r risg o ddamweiniau.
- Mae'n bwysig bod biniau a mannau storio gwastraff o'r maint cywir, yn hawdd eu cyrraedd, yn hawdd eu symud ac nad ydynt yn rhwystro allanfeydd brys.
- Gwiriwch unrhyw gyfyngiadau posibl ar gynwysyddion gwastraff sy'n cael eu gadael y tu allan i'ch eiddo gan ei bod yn debygol y bydd mwy o finiau'n cael eu casglu.

I gael rhagor o wybodaeth am Iechyd a Diogelwch a rheoli gwastraff

- Casglu gwastraff a deunyddiau ailgylchadwy (hse.gov.uk)
- Canllawiau WISH – WISH (wishforum.org.uk)

Hyfforddiant staff

- Gofynnwch am syniadau ar sut y gallai cynllun weithio neu fod yn well
- Rhowch gyfarwyddiadau clir ar yr hyn y dylent ei wneud
- Darparwch hyfforddiant i weithwyr parhaol, tymhorol a dros dro
- Rhannwch wybodaeth am ailgylchu drwy gyfathrebu yn rheolaidd
- Gofynnwch am adborth.

Chwalu Chwedlau

“Does dim angen gwneud dim byd; mae sgipiau yn cael eu didoli’n ddiweddarach i’w hailgylchu”

Rhaid cyflwyno'r holl ddeunyddiau gofynnol ar wahân i'w casglu. Ni chaniateir cydgymysgu'r defnyddiau hyn mwyach.

“Dim ond meintiau bach o wastraff a gynhyrchir”

Rhaid ei gyflwyno ar wahân o hyd. Defnyddiwch gynwysyddion llai neu fagiau swmp..

“Dim digon o le ar gyfer yr holl sgipiau”

Nid oes angen sgip arnoch ar gyfer pob ffrwd ddeunydd. Dylid defnyddio sgipiau ar gyfer deunydd swmpus; biniau llai neu fagiau swmp ar gyfer cyfeintiau isel o ddeunydd.

Gorfodaeth

- Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) sy'n gyfrifol am wneud yn siŵr bod deunyddiau'n cael eu gwahanu a'u casglu'n gywir, a bod y gwaharddiad ar ailgylchu rhag mynd i losgi a thirlenwi yn cael ei ddilyn.
- Awdurdodau Lleol sy'n gyfrifol am sicrhau y dilynir y gwaharddiad ar wastraff bwyd rhag mynd i garthffosydd.
- Os na fyddwch yn cydymffurfio â'r gyfraith, gallai olygu dirwy i'ch gweithle.

Gorfodaeth

Cyfoeth Naturiol Cymru
Natural Resources Wales

[Cyfoeth Naturiol Cymru / Ailgylchu yn y Gweithle – dulliau CNC o reoleiddio](#)

- Mae gan CNC 12 o swyddogion ledled Cymru i helpu busnesau a rheoleiddio'r gofynion newydd
- Mae eu ffocws cychwynnol wedi bod ar sicrhau bod busnesau a chasglwyr gwastraff yn ymwybodol o'r gyfraith newydd
- Gan ddilyn egwyddorion rheoleiddio CNC, mae ffocws ar ganlyniadau amgylcheddol
- Mae'r dull a ddefnyddir yn seiliedig ar dystiolaeth a risg
- Os bydd angen, defnyddir yr ystod lawn o offer rheoleiddio sydd ar gael, gan gynnwys dirwyon
- Mae meddianwyr eiddo a safleoedd yn gyfrifol ac yn atebol am weithredoedd eu staff

Crynodeb

- Mae'r gyfraith nawr ar waith
- Yn berthnasol i holl weithleoedd
- Gofyniad i wahanu ar gyfer ailgylchu
- Dim gwastraff bwyd i garthffosydd
- Gwaharddiadau ar rai ffrydiau gwastraff rhag mynd i'w llosgi neu i dirlenwi

Diolch

Gweithredu ar
Hinsawdd Cymru

Climate
Action Wales

WalesRecycles@wrap.org.uk

CymruYnAilgylchu@wrap.org.uk